

Către:

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații și/sau senatorii menționați în anexa/anexele atașate formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a **Legii pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007** (PL-x nr. 452/2020) pe care o considerăm neconformă cu prevederile art. 1 alin. (3), (4) și (5), art. 16 aln. (1) și (2), art. 44 alin. (1) și (2), art. 61 alin. (1), , art. 136 alin. (5) din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI BICAMERALISMULUI

Respectarea principiului bicameralismului Parlamentului României reprezintă o condiție extrinsecă de constituționalitate a legilor, care privește exclusiv modul de adoptare a acestor acte normative, spre deosebire de condițiile intrinseci, care se referă la conformitatea dispozițiilor conținute cu Legea fundamentală.

Principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă pe cale de interpretare a art. 61 alin. (1), care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera

Deputaților și Senat, coroborat cu art. 75, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbateră și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte. Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017) cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate "*a priori*" formulate în baza acestuia.

Cu toate că, la modul general, respectarea procedurii de emiteră a unei norme juridice reprezintă o condiție de formă pentru validitatea acesteia, în cazul de față verificarea presupune în mod obligatoriu o raportare la diferențele de conținut dintre versiunile adoptate de fiecare cameră, ceea ce echivalează cu o "*analiză*" a fondului fără antamarea acestuia, care ar presupune verificarea constituționalității prevederilor respective.

Tot pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

În Decizia nr. 624/2016, Curtea Constituțională a circumstanțiat analiza celor două criterii prin raportare la un al treilea criteriu, anume intenția legiuitorului: „*În consecință, Curtea reține că art. 75 alin. (3) din Constituție, atunci când folosește sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera*

decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Însă, în acest caz, Camera decizională nu poate modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.”

Or, în cazul legii în cauză, finalitatea urmărită de inițiator, așa cum a fost respectată de prima Cameră sesizată (Senatul), a fost să modifice și să completeze exclusiv Legea nr. 335/2007, după cum prevede chiar titlul propunerii legislative: *Lege pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007.*

În Camera decizională, Camera Deputaților, propunerea legislativă a fost modificată substanțial, ceea ce a condus la o configurație diferită față de textul adoptat de Senat și de finalitatea urmărită de inițiator. Astfel, **a fost introdus art. III, care nu modifică nicio lege, fiind de sine stătător**, acesta prevăzând ca imobilele proprietate privată a statului aflate în folosința gratuită a CCIR să intre în proprietatea Camerei de Comerț și Industrie a României **printr-o Hotărîre emisă de Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului**. Astfel se generează o modificare esențială a proiectului legislativ, **forma inițiatorului adoptată și de Senat prevăzând că doar terenurile care se transmit prin hotărârea Autorității Naționale de Restituire a Proprietăților fac obiectul transmiterii gratuite a proprietății**, și către Camera Națională.

Și forma legii a fost alterată, noul articol III aflându-se în afara obiectului său de reglementare deoarece nu se refera la modificarea sau completarea niciunei părți din legea a cărei modificări era obiectul prezentei propuneri legislative, respectiv legea 335/2007.

Reamintim că titlul legii, așa cum a fost examinată de Senat, nu a conținut nimic altceva decât “modificarea și completarea legii nr. 335/2007”, iar prin adăugarea unui articol dispozitiv (art. III) în afara acestei legi s-a efectuat o modificare esențială asupra formei adoptate de Senat.

Mai mult, a fost modificat și beneficiarul transferului gratuit de proprietate. Deși Senatul, camera de reflecție, a adoptat art. III din propunerea legislativă în forma ei inițială care

prevederea transferul terenurilor către „*Camera Națională*”, textul a fost modificat în camera decizională, unic beneficiar al terenurilor devenind „*Camerei de Comerț și Industrie a României*”.

Este vorba despre o modificare semnificativă și nu doar despre o schimbare de denumire, fiind vorba de doua entități diferite. „Camera de Comerț și Industrie a României” este un organism de drept privat care era întemeiat pe prevederile Drecretului-lege nr. 139/1990 privind camerele de comerț și industrie din România. „Camera Națională” este un organism de drept privat întemeiat pe legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România. Prin urmare, forma adoptată a propunerii legislative este profund schimbată față de cea din camera de reflecție, chiar partea sa dispozitivă privind transferul proprietății asupra unor imobile având un alt beneficiar.

II.) ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE - LIPSA STUDIULUI DE IMPACT

Nu există nici un studiu de impact asupra efectelor scoaterii din patrimoniul statului a imobilelelor care fac obiectul legii. Textul PLX nr. 452/2020 face referire la o serie de imobile care, deși neidentificate exact de lege, sunt de notorietate a fi într-o zonă centrală a capitalei. Or, valoarea unor asemenea imobile poate genera un impact sever asupra bugetului de stat, patrimoniului statului dar și a economiei, fiind introduse în circuitul economic prin efectul legii în discuție.

Premisa dreptății, ca valoare constituțională, o constituie legile drepte. Aceasta presupune ca reglementarea să nu fie rezultatul unei majorități care își impune voința de legiferare în mod discreționar și arbitrar, fără o motivare sau fundamentare a noilor obligații pe care le instituie în sarcina actorilor din sectorul privat, cu atât mai mult cu cât reglementarea limitează sau suprimă în mod grav drepturile lor. Condiția motivării este esențială atât pentru înțelegerea rațiunilor care stau la baza reglementării, cât și pentru a permite controlul de constituționalitate a legii. În acest sens, art.30 și art.31 din Legea nr.24/2000 reglementează instrumentele de prezentare a proiectului de act normativ și cuprinsul motivării. De asemenea, art.32 și art.33 alin. (2) din Legea nr.24/2000 prevăd necesitatea unui studiu de impact pentru legile de o importanță și

complexitate deosebită. Considerăm că scoaterea unor imobile cu valoare uriasă, evaluate public la peste un miliard de Lei, constituie o operațiune cu complexitate și importanță deosebită, și cu un impact pe măsura asupra patrimoniului statului.

Or, în cazul de față, nu există nicio motivare și fundamentare reală a soluțiilor care au fost adoptate și, în lipsa unui studiu de impact, au fost ignorate efectele operațiunilor de transfer al proprietății imobilelor.

III.) ÎNCĂLCAREA ART. 44 ALIN (1) ȘI (2) ȘI ART. 136 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE CA URMARE A ÎNCĂLCĂRII DREPTULUI DE PROPRIETATE AL STATULUI - ÎNSTRĂINAREA PRIN LEGE ȘI FĂRĂ CONTRAPRESTAȚIE, AFECTAREA NELEGALĂ A PATRIMONIULUI STATULUI

Art. III din propunerea legislativa 452/2020 așa cum a fost adoptată prevede că “terenurile proprietate privată a statului transmise în folosința gratuită a Camerei de Comerț și Industrie a României până la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu sunt revendicate, se transmit cu titlu gratuit în proprietatea Camerei de Comerț și Industrie a României” (alin. (1)).

La alin. (2) al aceluiași articol se extinde aria imobilelor ce se doresc a fi transferate cu titlu gratuit către CCIR, incluzându-le și pe cele asupra cărora există cereri de revendicare: „în cazul terenurilor menționate la alin. (1) pentru care există cereri de restituire în curs de soluționare, transmiterea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate către Camera de Comerț și Industrie a României se face numai după clarificarea regimului lor juridic”.

Această prevedere legală este o veritabilă împrumutire deoarece transferul s-ar face direct prin efectul legii, asupra unor bunuri determinate tot prin lege și către un singur beneficiar înscris chiar în normal legislativă.

Operațiunea de transfer a unor imobile, din patrimoniul statului către cel al unei persoane de drept privat fără a respecta procedura legală și, mai ales, fără o contraprestație, este una nelegală.

Sediul materiei este Titlul II din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, act normativ care reglementează modurile de exercitare a dreptului de proprietate privată a statului. Capitolul III din Titlul II din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ stabilește limitativ modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată a statului. Art. 362 din acest capitol enumeră modalitățile de utilizare a bunurilor proprietate privată a statului, într-o perfectă analogie cu modalitățile enumerate de lege pentru bunurile proprietate publică: darea în administrare, concesiune, închirierea, darea în folosință gratuită pe un termen limitat. Analogia cu dreptul de proprietate publică a statului este expresă, art. 362 al (3) precizând ca procedurile sunt comune celor două forme de proprietate a statului. Mai departe, art. 363 introduce o singură diferență excepțională între bunurile proprietate publică a statului și cele proprietate privată, respectiv posibilitatea ca cele din a doua categorie să fie vândute. După cum se poate observa, **nicăieri în lege nu există posibilitatea ca transferul proprietății bunurilor proprietate privată a statului să fie făcut gratuit, fără o contraprestație.**

O astfel de operațiune, respectiv extragerea unor bunuri din proprietatea statului fără ca acestea să fie înlocuite cu o contraprestație în patrimoniul statului, este vădit nelegală și neconstituțională, fiind încălcate art. 44 alin (1) și (2), precum și art. 136 alin. (5) din Constituție.

Mai mult, nicăieri nu se prevede ca legea poate fi o modalitate de scoatere a bunurilor din proprietatea privată a statului, așa cum prevede Plx. 452/2020.

Menționăm că având în vedere prevederile art. 1 al. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România („**Camerele de comerț sunt organizații autonome, neguvernamentale, apolitice, fără scop patrimonial, de utilitate publică, cu personalitate juridică, create în scopul de a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor lor și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organismele din țară și din străinătate.**”), și respectiv art. 24 alin. (1) („**Camera Națională este organizație neguvernamentală, autonomă, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, ce reprezintă, sprijină și apără interesele generale ale comunității de afaceri din România, urmărind promovarea și dezvoltarea industriei, comerțului, serviciilor și agriculturii, în concordanță cu cerințele economiei de piață.**”), nu există

posibilitatea ca dispozitivul plx. 452/2020 să privească transferul gratuit din patrimoniul statului în patrimoniul unei autorități publice deoarece camerele de comerț sunt entități nedurvernamentale.

IV.) ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (3) ȘI (5) DIN CONSTITUȚIE CA URMARE A LIPSEI DE CLARITATE A LEGII

Redactarea propunerii legislative, în forma adoptată de Parlament, configurează un regim juridic confuz al naturii juridice/regimului juridic al transmiterii proprietății gratuite asupra imobilelor vizate.

Astfel, art. III alin. (1) al propunerii supuse controlului constitutional prevede că “terenurile proprietate privată a statului transmise în folosința gratuită a Camerei de Comerț și Industrie a României până la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu sunt revendicate, se transmit cu titlu gratuit în proprietatea Camerei de Comerț și Industrie a României”. Pentru aceasta, alin. (2) al aceluiași articol instituie că „**Guvernul României, prin Secretariatul General al Guvernului, emite**, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, **hotărârea** prin care se transmite cu titlu gratuit dreptul de proprietate pentru terenurile prevăzute la alin. (1) și, respectiv, în termen de 30 de zile de la data soluționării definitive a cererilor de revendicare, pentru terenurile prevăzute la alin. (2)”.

O primă critică ar fi cea că textul nu conține sintagma „Hotărâre de Guvern”, ci doar cuvântul „hotărâre”.

Mai mult, se menționează că Guvernul ar emite hotărârea „prin” Secretariatul General al Guvernului.

Nu este în niciun caz clar dacă legea face referire la o HG, care în mod clar nu ar putea fi emisă decât de Guvern, nemijlocit, sau de o eventuală „hotărâre” a Secretariatului General al

Guvernului, atribuție pe care acesta din urmă nu o are conform HG nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului. Este bine cunoscut că, atât conform art. 37 din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și art. 108 din Constituția României, doar Guvernul României poate emite hotărâri, nemijlocit, și nu prin intermediul altor autorități publice.

O confuzie majoră se face mai departe în dispozitivul normei legislative, art. III identificând ca **beneficiar al transferului** gratuit de proprietate asupra imobilelor pe **Camera de Comerț și Industrie a României**: “terenurile proprietate privată a statului transmise în folosința gratuită a Camerei de Comerț și Industrie a României până la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu sunt revendicate, se transmit cu titlu gratuit în proprietatea Camerei de Comerț și Industrie a României”.

Or, conform legii nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România, în vigoare la data adoptării propunerii legislative, **Camera de Comerț și Industrie a României nu mai exista**. Prin intrarea în vigoare a legii nr. 335/2007 a fost abrogat Decretul lege nr. 139/1990 privind camerele de comerț și industrie din România, singurul act normativ care prevedea existența CCIR. Încă de la intrarea în vigoare a legii nr. 335/2007 în 07 decembrie 2007, Camera de Comerț și Industrie a României nu mai exista, **entitatea care i-a preluat activitatea conform art. 27 din aceeași lege, fiind Camera Națională**. Această stare de drept este confirmată chiar de autorii propunerii legislative, forma acesteia adoptată de Senat (camera de reflecție) referindu-se strict la Camera Națională și nu la CCIR. **În concluzie, plx. 452/2020 prevede transferul gratuit unor imobile din proprietatea statului în patrimoniul unei entități care nu mai există încă din anul 2007.**

Este adevărat că, potrivit art. 27 din legea 335/2007 a camerelor de comerț din România, Camera Națională este continuatoarea de drept a Camerei de Comerț și Industrie a României. Dar acest fapt nu poate permite emiterea unui act normativ constitutiv de drepturi în beneficiul unui organism care nu mai există. Scopul prevederii este de a asigura continuitatea raporturilor juridice preexistente și în niciun caz nu poate acoperi viciul fundamental al propunerii legislative plx. 452/2020,

Prin urmare, această stare de confuzie gravă la nivelul dispozitivului actului legislativ îl face eminentamente neaplicabil.

Confuzia continuă în textul art. III. Deși la alin. (1) se vorbește despre trecerea gratuită în proprietatea CCIR a unor imobile care “nu sunt revendicate”, la alin. (2) se prevede că “în cazul terenurilor menționate la alin. (1) *pentru care există cereri de restituire în curs de soluționare, transmiterea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate* către Camera de Comerț și Industrie a României *se face* numai **după clarificarea regimului lor juridic.**” **Din redactarea acestui text nu se înțelege dacă transmiterea dreptului de proprietate către CCIRB se face sau nu și asupra imobilelor care, deși li s-a clarificat regimul juridic, nu mai fac parte din proprietatea privată a statului.** În ipoteza răspunsului afirmativ, ar însemna încălcarea dreptului constituțional la proprietate al celor care obțin, în urma clarificării regimului juridic, terenurile respective. Totuși, din textul propunerii legislative nu rezultă care este ipoteza corectă, fiind supusă interpretării în ambele variante, fapt ce împiedică la rândul său aplicarea legii.

În același timp, la art. III alin (5) se prevede „nulitatea absolută a hotărârii de transmitere a proprietății și repunerea în situația anterioară” dacă „nu se respectă dispozițiile alin. (1) – (4)”, ceea ce se poate înțelege ca actele emise în afara termenului de 30 de zile prevăzut la alin. (3) sunt nule absolut, ceea ce ar fi o sancțiune de drept inutilă și disproporționată. În același timp, ar putea însemna că nulitatea absolută este sancțiunea pentru nerespectarea altor prevederi de la alin. (1 -4) decât termenul, acesta nefiind una dintre condiții. Dar nu este deloc clar care este teza corectă, ambiguitate incompatibilă cu o sancțiune atât de severă, mai ales în domeniul drepturilor reale asupra imobilelor. Prevederile sancționatorii, cu efecte atât de severe, trebuie să fie exprimate clar în lege, în caz contrar generând controverse în aplicare și devinind neaplicabile. În acest caz nu se știe ce a vrut să spună autorul, având în vedere redactarea ambiguă.

Ambiguitatea redacțională a legii supuse controlului de constituționalitate este evidentă, de necontestat, ceea ce determină serioase îndoieli cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce (a se vedea, mutatis mutandis, Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 4 ianuarie 2017, paragraful

45). Astfel, proiectul legislative prezent, prin modul deficitar de redactare, încalcă exigențele art.1 alin.(5) în componenta sa referitoare la calitatea legii, cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său.

O altă critică asupra calității legii ține de neconcordanță dintre expunerea de motive și conținutul legii, fapt ce corespunde cu lipsa motivării propunerii legislative.

Problema identificată chiar în expunerea de motive este în legatura cu prevederile legii nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcție, respectiv că aceasta nu permite edificarea de construcții pe terenurile asupra cărora cel interesat deține un drept de folosință gratuită, așa cum este cazul Camerei Naționale.

Dar, în mod eronat, modificarea legislativă se efectuează asupra altei legi, respectiv Legea nr. 335 /2007 a camerelor de comerț din România, și, mai mult, cu efect chiar și în afara normei de reglementare al acesteia din urma prin constituire unui drept proprietate asupra unor imobile, aspect nu se regăsește în niciun fel și care nu are legătură cu obiectul de reglementare al legii nr. 335/2007 asupra căreia se intervine.

Chiar expunerea de motive conține că "proiectul Camerei Naționale reclamă existența dreptului de proprietate a sa asupra imobilelor precizate". Deci, chiar în ochii autorului, este o veritabilă acțiune în revendicare materializată printr-o lege.

Mai mult, tot expunerea de motive face referire expresa la două Hotărâri de Guvern cu privire la administrarea unor imobile pe care autorul le dorește în patrimoniul său, plângându-se de "arbitrariul" acestor acte normative. Din nou, tipuri de argumente ce pot sta numai la baza unei acțiuni în justiție și nu a unui act normativ.

Premisa dreptății, ca valoare constituțională, o constituie legile drepte. Aceasta presupune ca reglementarea să nu fie rezultatul unei majorități care își impune voința de legiferare în mod discreționar și arbitrar, fără o motivare sau fundamentare a noilor obligații pe care le instituie în sarcina actorilor din sectorul privat, cu atât mai mult cu cât reglementarea limitează sau suprimă în mod grav drepturile lor. Condiția motivării este esențială atât pentru înțelegerea rațiunilor care stau la baza reglementării, cât și pentru a permite controlul de constituționalitate a legii. În acest

sens, art.30 și art.31 din Legea nr.24/2000 reglementează instrumentele de prezentare a proiectului de act normativ și cuprinsul motivării.

Or, aceste neconcordanțe majore dintre textul expunerii de motive și dispozitivul propunerii legislative sunt echivalente cu lipsa fundamentării PLX nr. 452/2020 și constituie nerespectarea art. 6, 30 și 34 din Legea nr. 24/2000 privind tehnica legislativă.

V.) ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (4), ART.16 ALIN. (1) ȘI (2) ȘI A ART. 61 ALIN. (1) DIN CONSTITUȚIE – REGLEMENTAREA PRIN LEGE A UNEI SITUAȚII PARTICULARE

Potrivit art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”.

Funcția de legiferare a Parlamentului constituie capacitatea forului reprezentativ suprem al poporului de a reglementa în mod primar orice categorie de relații sociale, sens în care emite norme cu aplicabilitate generală, în condițiile prescrise de Constituție și de regulamentele parlamentare.

Prin urmare, o lege trebuie să aibă caracteristicile specifice oricărui act normativ, respectiv să cuprindă norme juridice generale și impersonale, reglementarea prin lege a unor situații particulare fiind strict prohibită de Legea fundamentală.

În același sens s-a pronunțat și instanța de contencios constituțional, care, în Decizia nr. 600/2005 a statuat că „*în absența unei prevederi prohibitive exprese, este de principiu că legea are, de regulă, caracter normativ, natura primară a reglementărilor pe care le conține fiind dificil de conciliat cu aplicarea acestora la un caz sau la cazuri individuale*” și că, deși “*este dreptul legiuitorului de a reglementa anumite domenii particulare într-un mod diferit de cel utilizat în cadrul reglementării cu caracter general sau, altfel spus, de a deroga de la dreptul comun, procedeu la care, de altfel, s-a mai apelat în această materie*”, în ipoteza în care “*reglementarea specială, diferită de cea constitutivă de drept comun, are caracter individual,*

fiind adoptată intuitu personae, ea încetează de a mai avea legitimitate, dobândind caracter discriminatoriu și, prin aceasta, neconstituțional”.

Astfel, considerăm pe deplin aplicabile următoarele considerente reținute de Curte în Decizia nr. 777/2017:

„Curtea a mai arătat că Parlamentul, arogându-și competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, a încălcat principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art.1 alin. (4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu. O lege, adoptată în condițiile de mai sus, contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, astfel cum își găsește expresie în art.16 alin. (1) din Legea fundamentală, având caracter discriminatoriu și, ca atare, este sub acest aspect în totalitate neconstituțională. De asemenea, este încălcat și art.16 alin. (2) din Constituție, într- adevăr, în măsura în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, incidenței unei reglementări legale constituind dreptul comun în materie, dispozițiile legale în cauză nesocotesc principiul constituțional potrivit căruia „nimeni nu este mai presus de lege”. Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Or, o astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art.147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea erga omnes a deciziilor Curții Constituționale.”

De asemenea, nu sunt respectate deciziile Curții Constituționale cu privire la interzicerea reglementării prin lege cu privire la un caz determinat, relevantă fiind Decizia nr.118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 27 aprilie 2018.

Și prin Decizia nr.118 din 19 martie 2018, paragrafele 30-31, făcând referire la Decizia nr.600 din 9 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.060 din 26 noiembrie 2005, Decizia nr.970 din 31 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al 4 României, Partea I, nr.796 din 22 noiembrie 2007, Decizia nr.494 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.819 din 21 decembrie 2013, și Decizia nr.574 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.889 din 8 decembrie 2014, par.21, CCR a reiterat jurisprudența sa unitară potrivit căreia legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, de plano, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art.1 alin.(4) din Constituție, **viciu care afectează legea în ansamblu**. Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă.

Apreciem că ține de domeniul evidenței că propunerea legislativă care face obiectul prezentei sesizări are caracter individual, întrucât nu reglementează relațiile sociale dintr-o anumită materie, ci are ca obiect transmiterea unor bunuri imobile, privite *ut singuli*, în proprietatea unui singur subiect de drept privat determinat, respectiv a Camerei de Comerț și Industrie a României.

De asemenea, apreciem că Parlamentul încearcă să eludeze competența Guvernului de administrare a bunurilor proprietate privată a statului prevăzută la art. 15 lit. d) din OUG 57/2019

privind Codul Administrativ, care stabilește că Guvernul „*asigură administrarea proprietății publice și private a statului*”, prin încercarea de a-l obliga prin prezenta lege să emită o hotărâre în sensul dorit de scopul particular al acesteia, respectiv împrumutarea Camerei de Comerț și Industrie a României cu o serie de imobile. Or, acest artificiu nu este decât exprimarea intenției de eludare a atribuțiilor guvernului prin legiferare cu caracter individual, în încercarea de a masca evidentul viciu al împrumutării prin lege a unui subiect de drept privat.

Prin aceasta se creează și o situație privilegiată Camerei de Comerț și Industrie a României, față de alte entități de interes public, care sunt supuse prevederilor de drept comun pentru intrarea în posesia unor imobile.

Menționăm că imobilele ce par a fi urmărite în propunerea legislativă pentru a fi transferate gratuit în proprietatea CCIRB au făcut, pe parcursul timpului, obiectul unor Hotărâri de Guvern prin care le-au fost stabilite autoritățile publice care le administrează sau persoanele care au un drept gratuit de folosință asupra lor. Prin urmare, chiar autorii propunerii legislative recunosc că legea prevede dreptul exclusiv al Guvernului de administrare a acestor imobile, fără ca Parlamentul să aibă vreo atribuție în acest domeniu. Or, subordonarea HG-urilor față de lege are rolul de a stabili locul lor în ierarhia actelor normative, nu pe cel de a subordona Guvernul Parlamentului în domeniul administrării proprietății publice ori private a statului.

În acest context, considerăm că obligarea Guvernului de a împrumuta CCIR printr-un act cu valoare juridică de lege, în speță, PLX 452/2020, cu eludarea dreptului comun în materie, respectiv a OUG 57/2019 privind Codul Administrativ, constituie o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, prevăzut la art. 1 alin. (4) din Constituție, a principiului egalității în drepturi, consacrat de art. 16 alin. (2) din Constituție, precum și a art. 61 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, ne aflăm în fața unei veritabile împrumutări prin lege cât timp din patrimoniul statului ies bunuri care nu sunt înlocuite de o contraprestație. Acest tip de transfer dintr-un patrimoniu în altul este specific acțiunilor în revendicare, ce duc finalmente la văduvirea unui patrimoniu în beneficiul altuia. Totuși, aceste operațiuni se fac întotdeauna în baza unui temei

legal expres și prin decizia unei instanțe de judecată întemeiată pe fapte. Indicii concludente că aceasta este natura reală a operațiunilor de transfer gratuit prevăzute în Plx. 452/2020 se rafăsesc chiar în expunerea de motive întocmită de autor. În ea se prevede că "**proiectul Camerei Naționale reclamă existența dreptului de proprietate a sa asupra imobilelor precizate**". Deci, chiar în ochii „petentului”, este o veritabilă acțiune în revendicare materializată printr-o lege. Mai mult, tot expunerea de motive face referire expresă la două Hotărâri de Guvern cu privire la administrarea unor imobile pe care autorul le dorește în patrimoniul său, plângându-se de "arbitrariul" acestor acte normative. Din nou, tipuri de argumente ce pot sta numai la baza unei acțiuni în justiție și nu a unui act normativ.

Astfel, în cazul de față avem de a face cu încălcarea atribuțiilor Parlamentului și nesocotirea atribuțiilor Guvernului de administrare a proprietății private a statului, odată cu efectuarea unor acțiuni de transfer al proprietății specifice instanțelor de judecată.

Împroprietărirea se poate face în baza legii, prin hotărâre judecatorească de reîntregire a dreptului de proprietate, și nu direct prin lege.